

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

SIEGBERT ALBER

16 päivänä joulukuuta 1997 *

A Johdanto

tehnyt ilmoituksen oikein, ja kun tämän virheen havaitsemisen jälkeen nämä molemmat kiintiöt ovat täyttyneet.

I Kysymyksenasettelu

3. Riidanalaisen asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

1. Tässä asiassa Højesteret (valitusjaosto) on saattanut yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisukysymyksiä sittemmin kumotun tuonti- ja vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 ¹ tulkinnasta ja komission sellaisen päätöksen oikeusvaikutuksesta, jonka se on tehnyt sen jälkeen, kun asia oli saatettu tullikodeksikomitean käsiteltäväksi.

”Kun toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että tuonti- tai vientitullit, jotka on lain mukaan maksettava tavarasta, joka on ilmoitettu tullimenettelyyn, jossa tällaisia tulleja on maksettava, on osaksi tai kokonaan jätetty kantamatta, niiden on ryhdyttävä toimenpiteisiin kantamattomien määrien perimiseksi.

— — — ” *

II Pääasia

2. Asiassa on kyse siitä, pitääkö yrityksen, joka on antanut maahantuomistaan tavaroista virheellisen ilmoituksen ja sen takia saanut vapautuksen tulleista, maksaa jälkikäteen tavanomainen tulli, kun se olisi saanut vapautuksen tulleista myös silloin, jos se olisi

4. Kansallisen tuomioistuimen esittämien tietojen mukaan pääasia on yksityiskohdil-

* Alkuperäinen kieli: saksa.

1 — EYVL L 197, s. 1.

* Tässä ja jäljempänä ratkaisuehdotuksessa esitetyt lainaukset asetuksesta on suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielisiä tekstiä.

taan seuraavanlainen: Sportgoods A/S (jäljempänä vastaaja) toi muutaman vuoden ajan Thaimaasta jalkapallojalkineita. Ajanjaksona 1.3.1990—20.6.1992 Thaimaasta tuodut jalkineet luokiteltiin viisi kertaa tullilmoituksessa virheellisesti yhdistetyn nimikkeistön tullialanimikkeeseen 6403 19 00. Tämä ilmenee tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87² liitteestä I, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 2 päivänä elokuuta 1989 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2886/89³, tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 31 päivänä heinäkuuta 1990 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2472/90⁴ ja tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1991 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2587/91.⁵ Tähän tullinimikkeeseen kuuluvat jalkineet, joiden päällinen on nahkaa.⁶ Koska jalkineiden päälliset kuitenkin olivat muovia, ne olisi pitänyt luokitella nimikkeeseen 6402 19 00:⁷ ”Muut jalkineet, joiden ulkopohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia”.⁸ Virheellinen ilmoitus johtui vastaajan lukuun toimineen lähettäjän virheestä.

5. Tuontiajankohtana molempiin mainittuihin tullinimikkeisiin kuuluvien, Thaimaasta peräisin olevien tavaroihin sovellettiin tullittomuutta niiden EY:n säännösten mukaan, jotka koskevat kehitysmaiden hyväksi myönnettyjä tullietuuksia. Näiden säännösten mukaisesti tuonnista ei kannettu eikä maksettu tullia. Myöskään silloin tullia ei olisi vaadittu, jos tullinimike olisi ollut oikein.

6. Kysiesten viiden urheilujalkine-erän tuontin jälkeen kummankin tullinimikkeen tuontikatot saavutettiin, joten niiden tullittomuus lakkasi, toisen osalta 3.3. ja toisen osalta 27.3.1992.⁹

7. Vuodenvaihteessa 1992—1993 veroviranomaiset huomasivat valvontakäynnillään nämä viisi tullinimikeilmoitusta koskevaa virhettä. Viranomaiset vaativat sitten tullin maksamista jälkitullauksin näistä viidestä erästä. Valitusviranomaisen vahvisti tämän päätöksen sillä perusteella, että ajankohtana, jolloin virhe oli korjattava, Thaimaasta peräisin olevien tavaroiden osalta ei ollut voimassa mitään tullietuuskohtelua, koska

2 — EYVL L 256, s. 1.

3 — EYVL L 282, s. 1.

4 — EYVL L 247, s. 1.

5 — EYVL L 259, s. 1.

6 — Täydellisenä tämä nimike on seuraava: 6403 Jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia, muovia, nahkaa tai tekonahkaa ja päälliset nahkaa: urheilujalkineet: — — 6403 19 00 muut.

7 — Ks. alaviitteet 2—5.

8 — Täydellisenä tämä nimike on seuraava: 6402 Muut jalkineet, joiden ulkopohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia; urheilujalkineet; — — 6402 19 00 muut.

9 — Thaimaasta peräisin olevista, koodeihin CN 6401, 6402, 6404 ja 6405 90 10 kuuluvista tuotteista, joihin sovelletaan asetuksessa N:o 3831/90 säädettyä tullietuuskohtelua, kannettavan tullin uudelleen käyttöön ottamisesta 28 päivänä helmikuuta 1992 annettu komission asetus (ETY) N:o 513/92 (EYVL L 55, s. 88) ja Thaimaasta peräisin olevista, koodiin CN 6403 kuuluvista tuotteista, joihin sovelletaan asetuksessa N:o 3831/90 säädettyä tullietuuskohtelua, kannettavan tullin uudelleen käyttöön ottamisesta 23 päivänä maaliskuuta 1992 annettu komission asetus (ETY) N:o 719/92 (EYVL L 78, s. 9).

säädetty tullietuuskatto oli saavutettu, minkä takia tulli oli otettu uudelleen käyttöön.

tuomioistuimen käsiteltäväksi seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

8. Vastaaja saattoi asian sitten Østre Landsretin käsiteltäväksi, ja se lykkäsi kirjallista käsittelyä, jotta se voisi esittää Euroopan yhteisöjen komissiolle kysymyksen siitä, oliko tuontitullien peruuttaminen perusteltua edellä kuvatussa tilanteessa. Tämän takia tullikodeksikomiteassa (yleiset tullisäännökset/palautus - jaosto) kokoontui ryhmä asiantuntijoita kaikista jäsenvaltioista käsittelemään kyseessä olevaa asiaa. Lopulta komissio päätti, että kyseessä olevien tuontitullien peruuttaminen ei ollut perusteltua.

9. Østre Landsret päätyi tuomiossaan kuitenkin siihen, että kantamiselle jälkitullauksin ei ole oikeudellista perustaa. Veroministeriö valitti asiassa Højesteretiin, jossa asia saatettiin valitusjaoston käsiteltäväksi.

10. Koska komission päätöksen oikeusvaikutukset ovat riidanalaiset ja koska ei ole selvää, onko tullien kantaminen jälkitullauksin mahdollista asetuksen N:o 1697/79 mukaan, valitusjaosto päätti lopulta saattaa yhteisöjen

”1) Onko tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (EYVL L 197, s. 1) 2 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että tullien kantaminen jälkitullauksin on mahdollista vain silloin, kun kyseessä on ero tullien suuruudessa, mutta ei silloin, kun kyseessä on tullinimikkeiden osalta tehty virhe, jolla ei ole merkitystä tullien suuruuden osalta?

2) Onko neuvoston asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdassa olevaa ilmaisua ’lain mukaan maksettava’ tulkittava siten, että

— se, onko jokin määrä jäänyt kantamatta, ratkaistaan sen ajankohdan tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen mukaan, jolloin toimivaltainen viranomainen vastaanotti virheellisen tullinimikkeen sisältäneen ilmoituksen,

vai siten, että

B Kannanotto

— se, onko jokin määrä jäänyt kantamatta, ratkaistaan sen ajankohdan tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen mukaan, jolloin toimivaltaiset viranomaiset totesivat, että ilmoitukseen sisältyi virheellinen tullinimike?

I Ensimmäinen ja toinen kysymys

3) a) Minkälainen oikeudellinen vaikutus on Euroopan komission päätöksellä, jonka se on tehnyt sen jälkeen, kun asia oli saatettu tullikoodeksikomitean käsiteltäväksi, ja joka on osoitettu jäsenvaltiolle sen vuoksi, että se on pyytänyt komitealta päätöstä siitä, onko tällä jäsenvaltiolla tietyissä olosuhteissa oikeus myöntää tuontitullien peruutus, ja jolla komissio ja komitea ovat päättäneet, ettei jäsenvaltiolla ole oikeutta myöntää niiden tuontitullien peruutusta, joita jäsenvaltion komitealle tekemä hakemus koski?

b) Onko se, että kyseisen jäsenvaltion tuomioistuin toteaa tuomiossaan, ettei tuontitullien kantamiseen jälkitullauksin ollut riittävää oikeudellista perustaa, yhteensopivaa kolmannen kysymyksen a kohtaan annettavassa vastauksessa selostettavien oikeudellisten vaikutusten kanssa?”

11. Näillä kysymyksillään kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, voidaanko tässä asiassa soveltaa tuontitullien kantamista jälkitullauksin koskevaa asetusta N:o 1697/79 siten, että jälkitullaukseen on ryhdyttävä. Tämän asetuksen 1 artiklan mukaan tässä asetuksessa säädetään, millä edellytyksillä tuonti- ja vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta ”jollakin perusteella kantamatta jääneet tuonti- tai vientitullit” voidaan kantaa jälkitullauksin. Asetuksen 2 artiklassa säädetään kantamisesta jälkitullauksin. Sen mukaan velalliselta kantamatta jääneet tuontitullit, jotka on ’lain mukaan maksettava’ mutta joita ei ole kannettu, voidaan kantaa jälkitullauksin. Tällöin on oltava kyse tavaroista, jotka on ilmoitettu tullimenettelyyn, jossa tällaisia tullee on maksettava. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on kyseenalaisista, onko ylipäätään kyse tapauksesta, jossa ei ole vielä kannettu tuontitulleja, jotka olisi pitänyt maksaa.

12. Vastajaan mukaan sillä ei missään tapauksessa ollut velvollisuutta maksaa tuontitulleja, sillä on selvää, että sen tuomiin tavaroihin (jalkineet, joiden päällinen on muovia)

olisi sovellettu tullittomuutta myös siinä tapauksessa, että ilmoitus olisi ollut virheellön. Veroministeriö ei ole samaa mieltä, koska se ottaa huomioon myös ajankohdan, jolloin verotarkastus tapahtui. Tänä ajankohdana jalkineisiin, joiden päällinen on nahkaa, sen paremmin kuin jalkineisiin, joiden päällinen on muovia, ei enää sovellettu tullittomuutta, sillä molempien osalta kiintiö oli täynnä.

13. Voidaan tosin kysyä, onko tämä myöhempi tilanne otettava huomioon arvioitaessa sitä, onko kantaminen jälkitullauksin laillinen. Jotta tähän voitaisiin vastata, on ensin pohdittava, mitä nämä 2 artiklan 1 kohdassa säädetty ”lain mukaan maksettavat” tuontitullit ovat.

14. Vastaajan käsityksen mukaan kyse on tuontitulleista, jotka oli maksettava tull ilmoituksen ajankohtana. Kun tarkastellaan tullivelasta 13 päivänä heinäkuuta 1987 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 2144/87,¹⁰ sen 3 kohdan a alakohdan mukaan tuontitullivelka syntyy esimerkiksi silloin, kun toimivaltaiset viranomaiset vastaanottavat tuotteiden vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevan ilmoituksen, tai muun sellaisen toimenpiteen tapahtumisaikana, jolla on voimassa olevien säännösten mukaan samat oikeusvaikutukset kuin ilmoituksen vastaanottamisella. Tullivelan osalta ratkaisevaa on siis tull ilmoituksen vastaanottamisen ajankohta, eikä jokin myöhempi,

esimerkiksi jälkikäteen tarkastuksen ajankohta. Ratkaisevaa on siis se, mitä tullivelallisen olisi pitänyt maksaa tuonnin tapahtuessa. Lain mukaan on siis maksettava tuontitullit, jotka olisi pitänyt maksaa tull ilmoituksen vastaanottamisen ajankohtana.

15. Tämä ilmenee myös yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, esimerkiksi asiassa Pascoal & Filhos annetusta tuomiosta.¹¹ Asiassa oli kyse turskan tuomisesta Portugaliin. Koska tavaroiden alkuperä oli alkuperätodistuksen mukaan Grönlanti, tullia ei kannettu. Kun vientivaltion viranomaiset ilmoittivat, että tämä todistus ei pitänyt paikkaansa, oli tullien kantaminen jälkitullauksin yhteisöjen tuomioistuimen mukaan mahdollista.¹² Yhteisöjen tuomioistuin lähti siitä, että tullivelka syntyy silloin, kun toimivaltaiset viranomaiset vastaanottavat tavarantoimittajan vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevan ilmoituksen. Se perustaa tältä osin käsityksensä tullivelkaa koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhdenmukaistamisesta 25 päivänä kesäkuuta 1979 annettuun direktiiviin 79/623/ETY¹³ ja erityisesti direktiivin 3 artiklan a kohtaan.¹⁴

16. Kantajan mielestä tällaista käsitteen ”tuontitullit, jotka on lain mukaan makset-

11 — Asia C-97/95, Pascoal & Filhos, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4209).

12 — Edellä alaviitteessä 11 mainittu asia, tuomion 36 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

13 — EYVL L 179, s. 31.

14 — Edellä alaviitteessä 11 mainittu asia, tuomion 10 kohta.

10 — EYVL L 201, s. 15.

tava” tulkintaa tukee myös tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 2 ja 14 artiklan täytäntöönpanosta 28 päivänä lokakuuta 1983 annettu komission asetus (ETY) N:o 3040/83.¹⁵ Sen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Asetuksen (ETY) N:o 1430/79 2 artiklassa säädettyt lain mukaan kannettavat määrät ovat tuontitulleja, jotka olisi pitänyt kantaa kyseessä olevista tavaroista vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevan ilmoituksen vastaanottamisen ajankohtana voimassa olleiden sääntöjen mukaan, mukaan lukien alennetun tullin tai tullittomuuden myöntämistä koskevat säännöt, jos kaikki näiden sääntöjen soveltamiseksi tarpeelliset tiedot olisi säännönmukaisesti ilmoitettu ja kaikki tarpeelliset asiakirjat olisi esitetty ja jos toimivaltaiset viranomaiset olisivat tosiasiallisesti ottaneet ne huomioon tullessa laskiessaan.” *

17. Tältä osin on todettava, että tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta 1979 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1430/79¹⁶ ei voida suoraan soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan. Siinä ei säännellä kantamatta jääneiden tullien kantamista jälkitullauksin vaan niiden palauttamista tai peruuttamista. Näiden edellytykset ovat 2 artiklan 1 kohdan

mukaan sellaiset, että näiden tileihin kirjattava määrä koskee tavaroita, joiden osalta ei ole syntynyt tullivelkaa tai joiden osalta tullivelan olemassaolo on lakannut muuten kuin maksun tai vanhenemisen takia, tai että näiden tullien osalta tileihin kirjattava määrä on jostakin syystä suurempi kuin mitä lain mukaan olisi kannettava. Kyse ei siis ole tilanteista, joissa velallisen on maksettava jotakin jälkikäteen, vaan tilanteista, joissa jo maksetut maksut palautetaan tai joissa olemassa oleva maksuvelvollisuus peruutetaan. Toisaalta ei kuitenkaan selvästi ole mitään syytä, miksi lain mukaan maksettavien määrien osalta huomioon pitäisi ottaa toinen ajankohta kuin asetuksessa N:o 1697/79. Molemmissa asetuksissa on kyse tullivelkaan liittyvien kysymysten sääntelystä. Mitään merkitystä ei ole sillä, että toisessa asetuksessa (N:o 1697/79) puhutaan ”lain mukaan maksettavista” ja toisessa (N:o 1430/79) ”lain mukaan kannettavista” tulleistä. Lain mukaan voidaan nimittäin kantaa vain, mitä lain mukaan on maksettava.

18. Tämän takia käsitteen ”tuonti- tai vientitullit, jotka on lain mukaan maksettava” tulkinnassa apua voidaan kuitenkin hakea asetuksen N:o 1430/79 täytäntöönpanoasetuksesta (N:o 3040/83), vaikka asetusta N:o 1430/79 ei sovelletakaan nyt käsiteltävänä olevassa asiassa mahdolliseen tullin kantamiseen jälkitullauksin. Kyse on siis tuontitulleista, jotka tavaroita koskevaa ilmoitusta vastaanotettaessa voimassa olleiden sääntöjen mukaan oli maksettava.

15 — EYVL L 297, s. 13.

* Tässä ja jäljempänä ratkaisuehdotuksessa esitetyt lainaukset asetuksesta on suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

16 — EYVL L 175, s. 1.

19. Veroministeriö on eri mieltä. Kuten olen jo todennut, sen käsityksen mukaan on otettava huomioon kaikki korjaushetkeen mennessä ilmenneet seikat. Tältä osin se toteaa, että toimivaltaisten viranomaisten ensimmäinen arviointi perustuu yksinomaan tuojan antamiin tietoihin ja niiden tavanomaiseen tarkasteluun. Siten ainoastaan ilmoituksen vastaanottoajankohdan tosiseikat ja oikeudelliset seikat voidaan ottaa huomioon. Koska kuitenkin virheellisellä ilmoituksella on suuri taloudellinen merkitys, jälkitullauksen on oltava mahdollinen.

arvosta, alkuperästä tai määränpäästä. Johdanto-osassa jatketaan seuraavasti:

”Koska yhteisössä kannetuilla tuonti- ja vientitulleilla on olennaisesti taloudellinen luonne, tällainen riittämätön tullien kantaminen vaikuttaa haitallisesti yhteisön talouteen. On siis perusteltua, että toimivaltaiset viranomaiset perivät kantamatta jääneet tullit jälkitullauksin, kun ne huomaavat tällaisen virheen.”¹⁷

20. Tätä ei voida periaatteelliselta kannalta kiistää. On kuitenkin otettava huomioon, että mahdollisuudesta jälkitullaukseen on säädetty sen takia, että toimivaltaisten viranomaisten ensimmäinen arviointi perustuu yksinomaan tuojan ilmoitukseen. Jos myöhemmin ilmenee, että nämä tiedot eivät olleet oikeita, on oltava mahdollista kantaa jälkitullauksin mahdollisesti liian alhaisena kannettu tulli. Tämä ilmenee sitä paitsi asetuksen N:o 1697/79 johdanto-osasta. Siinä viitataan siihen, että kannetut tullit voivat osoittautua pienemmiksi kuin lain mukaan olisi pitänyt maksaa ja että tämä voi johtua esimerkiksi viranomaisten laskuvirheestä tai siitä, että niillä on ollut laskelmiensa perustana virheellisiä tai epätäydellisiä tietoja erityisesti kyseessä olevan tavarajajista, määrästä,

21. Kuitenkin myös tältä osin ratkaisevaa on ainoastaan, olivatko ilmoituksessa esitetyt tiedot ilmoituksen ajankohtana oikein vai eivät. Mistään ei ilmene, että tällä välin ilmenneet muutokset olisi otettava huomioon. Päinvastoin tällä välin havaitut, alkuperäisiä tietoja koskevat virheet on otettava huomioon.

22. Tämä on selvää seuraavan tapauksen valossa: Maahantuojat tuo tuotteen virheellisen tulli-ilmoituksen takia tullitta, vaikka kyseessä olevan tuotteen osalta ei ole säädetty mistään tullittomuudesta. Myöhemmin tulliviranomaiset huomaavat tämän virheen.

17 — Asetuksen N:o 1697/79 ensimmäinen perustelukappale.

Virheen havaitsemisen aikoihin juuri tämän tuotteen osalta on kuitenkin tullut voimaan tullietuusmenettely, jossa säädetään tullittomuudesta. Tässä tilanteessa ei varmaankaan luovuttaisi jälkitullauksesta pelkästään sillä perusteella, että nyt tuote voidaan tuoda tullitta. Tavara on nimittäin tuotu aiemmin, ajankohtana, jolloin sille ei ollut myönnetty tullittomuutta. Myös tässä tilanteessa otettaisiin huomioon oikeustila kyseessä olevana ajankohtana. Päinvastaista tilannetta, jollaisesta siis on nyt kyse, ei kuitenkaan voida käsitellä eri tavalla. Myös tässä tilanteessa lähtökohtana on pidettävä ajankohtaa, jolloin tavara tuotiin markkinoille.

sen tilanteen varalta, ettei tullien määrää ole kirjattu tileihin, seuraavaa:

”Jos tullivelasta johtuvaa tullien määrää ei ole kirjattu tileihin 218 ja 219 artiklan mukaisesti, tai jos se on kirjattu tileihin lain mukaan kannettavaa määrää pienempänä, kannettava tai kannettavaksi jäävä tullien määrä on kirjattava tileihin kahden päivän kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset ovat todenneet tilanteen ja voivat laskea lain mukaan kannettavan tullien määrän sekä osoittaa velallisen (jälkikäteen tapahtuva tileihin kirjaaminen). Tätä määräaikaa voidaan pidentää 219 artiklan mukaisesti.”

Tullikoodeksin 201 artiklan 2 kohdasta päinvastoin ilmenee, että myös tässä tullivelan syntymisen ajankohta on ajankohta, jolloin tavaroita koskeva ilmoitus vastaanotettiin.

23. Veroministeriön viittausta yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92¹⁸ 220 artiklan 1 kohtaan, jonka perusteella myöhemmät tapahtumat on veroministeriön mukaan otettava huomioon, ei voida hyväksyä. Ensinnäkin on korostettava, että tällä asetuksella on osittain kumottu nyt käsiteltävänä oleva asetus, joten sitä ei sovelleta tässä asiassa.¹⁹ Toiseksi asetuksen 220 artiklan 1 kohdan säännöksessä ei mitenkään viitata siihen, että myöhemmät tapahtumat voisi ottaa huomioon. Siinä säädetään

24. On siis katsottava, että pelkästään asetuksen N:o 1697/79 säännösten perusteella ei ole ilmeistä, että tässä asiassa on ryhdyttävä jälkitullaukseen. On riidatonta, että tässä asiassa relevanttina ajankohtana oli silloin, kun vastaanotettiin muodollisesti sääntöjenmukainen mutta sisällöllisesti virheellinen tullilmoitus, kyseessä olevaan tariffikiintiön nimikkeeseen 6402 (”jalkineet, joiden päälliset ovat muovia”) ilmoitettuun tuotteisiin sovellettiin tullittomuutta, kun kiintiö ei

18 — EYVL L 302, s. 1.

19 — Asetuksen N:o 2913/92 251 artikla.

vielä ollut täyttynyt. Tämän kyseisenä ajankohtana voimassa olleen tullittomuuden takia ei voinut syntyä myöskään tullivelkaa. Tämän takia tullivelkaa ei voida myöskään kantaa jälkitullauksin.

25. Komission mukaan kuitenkin jo ilmoituksen vastaanottoajankohtana syntyi tullivelka. Myös komission mukaan tullivelan syntymiselle ratkaisevana on pidettävä tullilmoituksen vastaanottoajankohtaa. Komissio ei kiistä sitäkään, että tämä hetki on ratkaiseva mahdollisen tullietuuden soveltamiselle. Sen mukaan tässä asiassa tuoduille tavaroille — eli urheilujalkineille, joiden päällinen on muovia — ei kuitenkaan säädösten perusteella voitu myöntää tullittomuutta. Se olisi voitu myöntää ainoastaan urheilujalkineille, joiden päällinen on nahkaa. Tarkasteltuaan asiaa tällä tavalla muodollisesti komissio katsoo, että tullivelka on syntynyt.

26. Asiaa ei kuitenkaan voida tarkastella tällä tavalla. Näin nimittäin erotellaan toisistaan tavaroita koskeva ilmoitus ja tullietuuden myöntäminen. Jälkitullauksessa on kuitenkin kyse siitä, minkä verran tullia olisi pitänyt maksaa, jos ilmoituksen vastaanottoajankohtana olisi annettu virheetön ilmoitus. Nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa ei olisi tarvinnut maksaa mitään. Ei ole tarpeen pohtia, kuten komissio tekke, olisiko tullittomuus myönnetty virheellisen ilmoituksen kyseessä ollessa. Pikemminkin on kysyttävä, millainen

tilanne olisi ollut, jos maahantuoja tai kuljetusyritys olisi tehnyt tavaroista virheettömän ilmoituksen. Tietenkään jalkineille, joiden päällinen on muovia, ei tavallisesti voida myöntää tullittomuutta, jota sovelletaan jalkineisiin, joiden päällinen on nahkaa. Jos kengät olisi ilmoitettu oikein jalkineiksi, joiden päällinen on muovia, niihin sovellettu tullittomuus olisi voitu myöntää. Tässä voidaan jälleen viitata asetukseen N:o 3040/83 relevantin ajankohdan määrittämisen osalta, kuten jo olen todennut. Asetuksen 1 artiklasta ilmenee, että tullin osalta relevanttina on pidettävä sääntöjä, jotka olivat voimassa vastaanotettaessa ilmoitusta vapaaseen liikkeesseen luovutuksesta ”mukaan lukien alennetun tullin tai tullittomuuden myöntämistä koskevat säännöt”.

27. Tämän takia myös komission mainitsema, asiassa Wünsche annettu tuomio²⁰ on pikemminkin komission käsityksen vastainen. Tässä asiassa oli kyse sienisäilykkeiden tuontia koskevista suojatoimenpiteistä. Nämä suojatoimenpiteet olivat sellaisia, että jos säilykkeitä toimitettiin vahvistettua suurempi määrä, oli kannettava lisämaksu. Kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olleessa asiassa tuotiin metsäsieninä niitä koskevan tuontiluvan perusteella, jolloin mitään lisämaksua ei kannettu. Asiantuntijalausuntojen perusteella kuitenkin todettiin, että

20 — Asia C-26/90, Wünsche, tuomio 16.10.1991 (Kok. 1991, s. I-4961).

kyse ei ollut metsäsienistä vaan viljellyistä sienistä. Vaikka maahantuojia esitti sitten viljeltyjä sienä koskevat vastaavat tuontiluvat, lisämaksut kuitenkin kannettiin. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että tämä lisämaksu on kannettava myös silloin, kun sienisäilykkeet luovutetaan yhteisössä vapaaseen liikkeeseen ja kun tämän jälkeen ilmenee, että näitä tavaroita koskevaa voimassa olevaa tuontilupaa ei ollut.

28. Mainitsemani asia ei välttämättä ole verrattavissa nyt käsiteltävänä olevaan asiaan. Kuitenkin myös tästä tuomiosta on havaittavissa, että on toivottavaa, että ratkaisevana pidetään ilmoituksen vastaanottoajankohtaa. Koska kyseisenä ajankohtana ei ollut voimassa olevia lupia, jälkitullaukseen voitiin ryhtyä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tullittomuutta kuitenkin sovellettiin jo tull ilmoituksen vastaanottoajankohtana, joten mitään tullia ei tarvinnut maksaa. Tässä asiassa ei ollut tarpeen esittää jälkikäteen todistusta tullittomuuden saamiseksi.

29. Tämä ei muuta millään tavalla sitä, että tullivelkaa ei ole syntynyt, jos perustaksi otetaan tulli-ilmoituksen vastaanottoajankohta. Sitä, että ratkaisevana on pidettävä tätä ajankohtaa, ei komissiokaan kiistä. Tässä ei käsitellä sitä komission esittämää lisäkysymystä, voidaanko tullen kantamisesta luopua tai voidaanko se peruuttaa, sillä ei voida lähteä siitä, että tällainen tullivelka on syntynyt.

30. Toisenlaiseen tulokseen saatettaisiin ehkä päätyä sillä perusteella, että tässä asiassa oli säädetty tariffikatoista, jotka oli jo saavutettu verotarkastuksen ajankohtana, jolloin virheellinen ilmoitus siis huomattiin. Etenkin veroministeriö korostaa sitä, että asetusta N:o 1697/79 tulkitaan liian suppeasti, jos otetaan huomioon vain se, onko tull ilmoituksen virheellisillä tiedoilla ollut vaikutusta kannettavan tullen määrään vai ei. Lisäksi veroministeriö viittaa tullivelan peruuttamista koskevaan komission päätökseen, jonka mukaan yksittäisillä tullinimikkeillä tavoitellaan erilaisia päämääriä ja niiden merkitys kaupalle on erilainen, minkä takia ne eivät ole keskenään vaihdettavissa.

31. Lisäksi veroministeriön mukaan asetuksesta N:o 3040/83 ilmenee selvästi, että jos tariffikiintiöistä on säädetty, huomioon ei voida ottaa ainoastaan tulli-ilmoituksen vastaanottoajankohtaa. Asetuksen 1 artiklan 2 kohdasta nimittäin ilmenee, että tullittomuus voidaan myöntää ainoastaan silloin, kun kyseessä olevia tavaroita ei vielä ole luovutettu vapaaseen liikkeeseen yhteisöön säädettyjä enimmäismääriä, vaikka tätä tullittomuutta sovellettiinkin silloin, kun tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskeva ilmoitus vastaanotettiin.

32. Myös vastaajan käsityksen mukaan asetuksesta N:o 1697/79 tulkittaessa on otettava huomioon, onko tullietuuksista säädetty. Se viittaa tältä osin tällaisen säätelyn tarkoitukseen, joka on tässä asiassa käsiteltävänä

olevan, kehitysmaiden hyväksi säädetyn tullietuuden osalta näiden maiden kehityksen edistäminen. On siis tärkeää varmistaa, että tällainen etuus voidaan antaa.

sessä oli virheellisiä tietoja. Jos otetaan huomioon ajankohta, jolloin tulli-ilmoitus vastaanotettiin, tullivelka on kummassakin tapauksissa nolla, kuten olen jo todennut. Jos siis tutkitaan vain sitä, minkäsuuruinen tulli olisi pitänyt maksaa, mitään taloudellista haittaa ei voida havaita.

33. Veroministeriö kiinnittää huomiota vielä yhteen tullietuuden myöntämisestä koskevaan seikkaan. Jos mitään tullia ei kanneta jälkitullauksin tariffikiintiön täyttymisestä huolimatta, yhteisölle aiheutuu taloudellista tappiota.

34. Käsittelen ensin tätä viimeksi mainittua väitettä. Kuten asetuksen N:o 1697/79 johdanto-osasta ilmenee, jälkitullauksesta on säädetty juuri sen takia, että maksujen leväperäinen kantaminen vaikuttaa haitallisesti yhteisön talouteen. Tältä osin on tarkasteltava tullien kahta eri tehtävää. Yhtäältä ne suojaavat yhteisön taloutta, toisaalta yhteisö saa niistä tuloja. Osasta näistä tuloista luovutaan, kun säädetään tullittomuudesta kehitysmaiden hyväksi. Jos säädetty kiintiö ylitetään, tulleistä saadut tulot voivat edelleen laskea.

35. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa voidaan kysyä, ovatko tulleistä saatavat tulot ylipäätään laskeneet sen takia, että ilmoituk-

36. Toisenlaiseen tulokseen voidaan ehkä päätyä, jos pohditaan, minkäsuuruista tulleistä yhteisö kummassakin tapauksessa luopuu. Tämä riippuu tavanomaisen tullin suuruudesta. Jos tämä tulli on tosiasiallisesti tullista vapautetulle tavaralle alhaisempi kuin virheellisesti tähän kiintiöön hyväksytylle tavaralle, yhteisö on voinut kärsiä tappiota, koska se on luopunut suuremmasta määrästä tulleja kuin oli ennakoitu. Ei ole ongelmallista tarkastella tullia, josta on luovuttu, jos on kyse yhdestä ainoasta tariffikiintiöstä. Jos on kuitenkin kyse kahdesta rinnakkaisesta tariffikiintiöstä, joiden kummankin osalta on säädetty täydestä tullittomuudesta, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, ei ole selvää, miten jälkitullauksin kannettava määrä voitaisiin päättää. Jos perustana pidetään asetuksen N:o 1697/79 säännöksiä, joiden mukaan ratkaisevana on pidettävä tulli-ilmoituksen vastaanottoajankohtaa, kuten olen todennut, päädytään siihen, että molemmissa tapauksissa vaadittiin määrältään nollan suuruista tullia. Asetuksessa N:o 1697/79 ei säädetä kahden tullin välisen erotuksen kantamisesta tai kantamisesta jälkitullauksin. Siinä säädetään ainoastaan tulleistä, jotka olisi pitänyt maksaa mutta joita ei ole kannettu.

37. Jos tullittomuus evättäisiin kokonaan asetuksen N:o 3040/83 säännösten mukaisesti, kuten veroministeriö ehdottaa, yhteisö saisi joissakin tilanteissa enemmän tulleva kuin sen kuuluisi saada. Voidaan kysyä, onko tämä asetuksella N:o 3040/83 tavoiteltu tulos. Joskaan tätä asetusta ei voida tässä asiassa suoraan soveltaa, siitä voisi kuitenkin saada apua pohdittaessa, miten suhtautua jälkitullaukseen silloin, kun on säädetty tullietuudesta. Kuitenkin tässäkin asetuksessa lähtökohtana on tilanne, jossa on kyse yhdestä tullietuudesta, eikä siis nyt käsiteltävänä olevan kaltainen tilanne, jossa tullietuus olisi ollut voimassa myös, jos ilmoitus olisi ollut virheetön. Ensin mainitussa tapauksessa sen jälkeen, kun tavanomainen tulli olisi otettu uudelleen käyttöön, yhteisölle aiheutuisi aivan yksiselitteisesti helposti laskettavissa oleva tappio, jos tullivelka peruutettaisiin. Tämä estetään sillä, että jälkikäteinen vapautus tulleist ei ole mahdollinen.

38. Toiseksi on todettava, että asetus N:o 3040/83 koskee sitä, voiko tällainen asema eli oikeus saada vapautus kannettavasta tullista vielä säilyä sen jälkeen, kun kiintiö on täynnä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on kuitenkin niin, että itse vapautus tulleist on jo myönnetty. Tällaisessa tilanteessa voidaan pohtia, voidaanko velallinen jättää kiintiöstä pelkästään siinä tarkoituksessa, että maksamatta jääneiden tullien ero saataisiin katetuksi, mistä seuraisi, että hänellä ei enää jälkikäteen olisi oikeutta kiintiöön, johon hänellä oikeastaan on oikeus. Velallisen pitäisi sitten maksaa koko tullin määrä, kuten olen osoittanut, ja yhteisö saisi enemmän tullia kuin sille kuuluisi. Ainoastaan siinä tapauksessa näin ei käy, että molemmat kiintiöt järjestettäisiin kokonaan

uudelleen. Jos kuitenkin tarkastellaan asetusta N:o 3040/83, osoittautuu, että tariffikiintiöitä ei juurikaan voida muuttaa jälkikäteen vaan pikemminkin yhä laajentaa. Tämä ilmenee asetuksen 1 artiklan 2 kohdan kolmannesta alakohdasta, jonka mukaan silloin, kun toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet virheen, tulli peruutetaan, vaikka kiintiö olisi tällä välin täyttynyt.

39. Se, että tämä johtaa tariffikiintiön laajentamiseen, ilmenee yleisten tullietuuksien soveltamisesta vuonna 1990 tiettyihin kehityksistä peräisin oleviin teollisuustuotteisiin 18 päivänä joulukuuta 1989 annetusta neuvoston asetuksesta (ETY) N:o 3896/89,²¹ jossa asetettiin nyt riitautetut tullietuudet. Niitä jatkettiin yleisten tullietuuksien soveltamisesta vuonna 1991 tiettyihin kehityksistä peräisin oleviin teollisuustuotteisiin 20 päivänä joulukuuta 1990 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3831/90²² ja yleisten tullietuuksien soveltamisesta vuonna 1991 tiettyihin kehityksistä peräisin oleviin teollisuustuotteisiin annettujen asetusten (ETY) N:o 3831/90, (ETY) N:o 3832/90, (ETY) N:o 3833/90 ja (ETY) N:o 3835/90 voimassaolon jatkamisesta vuodelle 1992 3 päivänä joulukuuta 1991 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3587/91.²³ Asetuksen N:o 3896/89 25. perustelukappaleessa, joka vastaa asetuksen N:o 3831/90 30. perus-

21 — EYVL L 383, s. 1.

22 — EYVL L 370, s. 1.

23 — EYVL L 341, s. 1.

telukappaletta, todetaan, että ottaen huomioon tuonti- tai vientitullien palauttamista tai peruuttamista koskevat oikeussäännöt ja erityisesti asetukset N:o 1430/79 ja N:o 3040/83 on soveliaista säätää menettelystä sen tosiasiallisen määrän korjaamiseksi, joka on tuotu kyseessä olevalla asetuksella perustetussa tullittomassa tai muussa etuuskiintiössä. Jotta tällä korjaamisella ei ylitettäisi kattoja liikaa, on säädetty siitä mahdollisuudesta, että komissio lakkauttaa kiintiöiden rajoihin lukemisen. Tästä seuraa, että edellä mainittujen korjausten takia kiintiöt voivat ylittyä, mikä tarkoittaa, että yksittäisiä kiintiöitä ei myöskään tullivelan peruuttamisen osalta voida enää avata uudestaan. Tästä seuraa edelleen, että joskin tällaista kattojen ylitystä on mahdollisimman pitkälle vältettävä, se on joissakin tapauksissa mahdollinen. Tältä osin on muistettava, että tällaisissa tapauksissa yhteisölle aiheutuu taloudellista haittaa. Jopa tällaisissa tilanteissa, joita ei voida verrata nyt käsiteltävänä olevaan asiaan, tällaisen haitan aiheutuminen hyväksytään.

40. Edellä esitetyn perusteella ei vaikuta perustellulta, että vastaajalle jo myönnetty tullittomuus evätään jälkikäteen vain, jotta korvattaisiin mahdollisesti sen takia kärsitty tappio, että kantamatta jääneet tullit olivat crisuuruisia. Tältä osin on todettava, että vastaajalla oli oikeus tullittomuuteen jo ilmoituksen vastaanottoajankohtana.

41. Tämä tilanne on erotettava siitä tilanteesta, että maahantuoja ilmoittaa tuodut tavarat virheellisesti tiettyyn nimikkeeseen, jolle on myönnetty tullittomuus, kun taas virheettömän ilmoituksen perusteella hänen olisi pitänyt maksaa tavanomainen tulli. Tällaisessa tilanteessa tulli on kannettava jälkittauksin, ja sen määrä on tosiasiallisesti maksetun tullin (tässä määrältään nolla) ja säännösten mukaan maksettavan tullin välisen erotus. Tällaisessa tilanteessa ei ole kahta tariffikiintiötä koskevaa ongelmaa, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.

42. Tullin kantamiseen jälkittauksin on ryhdyttävä kuitenkin myös silloin, kun on kyse kahdesta etuuskiintiöstä, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, jos tullittomuus on myönnetty crisuurisille määrille ja jos tavarat on virheellisesti ilmoitettu siihen luokkaan, jonka osalta tämä määrä on suurempi. Tässäkin tapauksessa jälkikäteen kannettava määrä voidaan laskea: se on tosiasiallisesti maksetun määrän ja sitä suuremman määrän, joka olisi pitänyt maksaa, välinen erotus.

43. Lopuksi on vielä tarkasteltava, onko jälkitullaus tarpeen tullietuuksien tarkoituksen ja tavoitteen vuoksi. Tullittomuutta sovellettiin sekä urheilujalkineisiin, joiden pääallinen on nahkaa, että urheilujalkineisiin, joiden pääallinen on muovia. Virheellisen ilmoituksen takia urheilujalkineet, joiden pääallinen on muovia, tuotiin kuitenkin kiintiössä, joka oli varattu urheilujalkineille, joiden pääallinen on

nahkaa. Voidaan kysyä, onko tämä vastoin kummankin etuuden tarkoitusta ja tavoitetta.

44. Kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevan asian asianosaiset ovat käsitelleet tätä kysymystä ainoastaan siltä osin kuin ne tarkastelevat vaikutuksia, joita jälkitullauksen suorittamisesta tai suorittamatta jättämisestä aiheutuu etuuskiintiöiden määrien noudattamiselle.

45. Vastaaja väittää, että kehitysmaiden hyväksi myönnetyllä etuudella tavoitellaan näiden maiden kehityksen edistämistä. Tämän takia vastaajan mukaan on erittäin tärkeää, että etuuksia todella annetaan. Jos nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ryhdytään jälkitullaukseen, tämä johtaisi siihen, että jalkapallojalkineita, joiden päällinen on nahkaa, tuotaisiin vähemmän, jolloin juuri näille tavaroille asetettua määrää ei saavutettaisi.

46. Toisaalta veroministeriö viittaa siihen, että tällainen kehitysmaiden hyväksi myönnetty tullietuus on pitkäaikaisten neuvottelujen tulos. Näin asetetut suurimmat mahdolliset tuotavat määrät eivät ole mitenkään sattumanvaraisia. Yhteisön oikeutta on siis tulkittava ja sovellettava siten, että tullietuutta soveltaen voidaan tuoda juuri se määrä tavaroita, josta on sovittu ja kyseessä

olevissa asetuksissa säädetty, ei enempää. Jos siis käsiteltävänä olevassa asiassa luovutaan jälkitullauksesta, tämä johtaa siihen, että maahan tuodaan jalkapallojalkineita, joiden päällinen on muovia, enemmän kuin asetuksessa on säädetty.

47. Veroministeriön väitteistä on todettava ensinnäkin, että joissakin tilanteissa on aivan hyväksyttävää, että tullietuutta tai tuontikattoa korotetaan, kuten olen jo todennut. Periaatteelliselta kannalta on todettava, että kummankin asianosaisen argumentaatio koskee ainoastaan yhtä näistä tuontikatoista. Tässä asiassa esitetty kysymys koskee kuitenkin juuri sitä, onko tariffikattoja ja niiden tavoitteita noudatettaessa hyväksyttävissä, että jalkapallojalkineita, joiden päällinen on muovia, tuodaan kiintiössä, joka on varattu urheilujalkineille, joiden päällinen on nahkaa.

48. Asetuksen N:o 3896/89²⁴ johdanto-osassa todetaan muun muassa, että yleisiä tullietuuksia käytetään, jotta parannettaisiin kehitysmaiden pääsyä etuuksia myöntävien maiden markkinoille.²⁵ Jotta kehitysmailla olisi tasavertainen oikeus tariffietuuksiin, yhteisö on päättänyt soveltaa sellaista etuus-

²⁴ — Mainittu edellä alaviiteessä 21.

²⁵ — Asetuksen N:o 3896/89 tien perustelukappale.

kohtelua, jossa otetaan huomioon kunkin maan erityistilanne. Tämä tapahtuu siten, että joidenkin tavaroiden osalta on otettu käyttöön maakohtaisia rajoituksia. Maiden selektiiviseen kohteluun vaikuttavat kyseessä olevan alan herkkyys, kyseessä olevien tavaroiden markkinatilanne yhteisössä ja näiden maiden teollisen kehityksen ja kilpailukyvyn aste.²⁶ Tämä tarkoittaa, että tullituet myönnetään siten, että yksittäiset maat voisivat hyötyä niistä mahdollisimman paljon. Kun tarkastellaan Thaimaalle asetettua tariffikattoa, havaitaan, että se on huomattavasti korkeampi jalkineille, joiden päällinen on nahkaa, kuin jalkineille, joiden päällinen on muovia.²⁷

50. Tältä osin on todettava, että kuten komissio itsekin esittää, se on päätöstä tehdessään lähtenyt siitä, että tullivelan peruuttaminen voi tulla kyseeseen ainoastaan, kun tällainen velka on olemassa. Se on siis ottanut kantaa ainoastaan siihen, voidaanko syntynyt tullivelka peruuttaa. Tällaisessa tilanteessa voidaan suoraan soveltaa asetusta N:o 3040/83, joka sisältää tarkan sääntelyn tullivelan peruuttamista silloin, kun on olemassa tariffikiintiö. Tämän perusteella velalliselta voidaan evätä tullittomuus. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei kuitenkaan ole syntynyt tullivelkaa, kuten olen jo osoittanut.

49. Veroministeriö viittaa tältä osin komission päätökseen, joka koski sitä, onko tullivelan peruuttaminen käsiteltävänä olevassa asiassa mahdollista. Tämän päätöksen yhteydessä komissio totesi, että näiden kahden tariffikiintiön taloudelliset tavoitteet ovat erilaiset, joten niitä ei voida keskenään vaihtaa. Tullivelkaa ei tämän takia voida peruuttaa.

51. Kuten veroministeriö on väittänyt, jälkimmäisen epääminen johtaa kuitenkin siihen, että jalkineita, joiden päällinen on muovia, tuodaan enemmän kuin on säädetty, ja jalkineita, joiden päällinen on nahkaa, vähemmän kuin on säädetty. (Asiakirjoista ei ilmene, että kiintiö jalkineille, joiden päällinen on nahkaa, on avattu uudelleen ja että tulliton tuonti on otettu uudelleen käyttöön.) Siispä kiintiö jalkineille, joiden päällinen on nahkaa, ei ole aivan täynnä, kun taas kiintiö jalkineille, joiden päällinen on muovia, ylitetään. Vaikka tavoite tuoda tietty määrä nahkajalkineita ei tässä täyty, erot näiden kiintiöiden välillä ovat niin vähäiset, ettei voida katsoa Thaimaalle aiheutuneen vahinkoa. Kiintiöt koskevat samaa tuotelajia (molempien osalta on kyse [urheilu]jalkineista, ainoastaan materiaali on osittain erilainen); kiintiöiden voimassaoloaika päättyy käytännöllisesti katsoen samanaikaisesti; ja

26 — Asetuksen N:o 3896/89 viides perustelukappale.

27 — Asetuksen N:o 3896/89 perusteella tariffikatto nimikkeelle 6402, "muut jalkineet, joiden ulkopohjat ja päälliset ovat kumia tai muovia", on 1 100 000 ecua ja nimikkeelle 6403, "jalkineet, joiden ulkopohjat ovat kumia, muovia, nahkaa tai tekonahkaa ja päälliset nahkaa", 4 000 000 ecua.

lisäksi molemmissa tapauksissa on säädetty samasta eli täydestä tullittomuudesta. Vaikka Thaimaalle aiheutuisi vahinkoa, se on näiden syiden takia niin vähäistä, että kiintiöiden uudelleenjärjestelystä voidaan luopua.

Vaikka tämä ongelma koskee jokaista jälkitullaustapausta, on todettava, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tullivelkaa ei syntynyt silloinkaan, kun tavara tuotiin, päinvastoin kuin tavanomaisessa jälkitullaustapauksessa.

52. Yhteisöllekään ei aiheudu vahinkoa, jos jälkitullaukseen ei ryhdytä eikä myöskään kiintiöitä avata uudestaan. Määrältään erilaisista tulleista luopumisesta aiheutuva tullitulojen aleneminen ei ole suuruudeltaan sellainen, että sen vuoksi kiintiöt voitaisiin tässä tilanteessa järjestellä uudestaan.

55. Jos tarkastellaan nyt käsiteltävänä olevan asian jo tähän mennessä kuvattuja erityispiirteitä, joilla ei ole mitään suoraa oikeudellista seuraamusta, vaikuttaa kuitenkin kohtuussyistä poikkeuksellisesti puolustettavalta, että urheilujalkineita, joiden päällinen on muovia, saataisiin tuoda kiintiössä, joka on varattu urheilujalkineille, joiden päällinen on nahkaa, ja että jälkitullauksesta luovuttaisiin.

53. Asiaa pohdittaessa on otettava huomioon myös kohtuuseriaate ja suhteellisuusperiaate. Nahkajalkineiden toimittaja saattaa nimittäin kärsiä vahinkoa, sillä hän ei voi enää hyötyä kiintiöstä, koska kiintiöiden uudelleen järjestelystä on kieltäydytty. Voidaan kuitenkin olettaa, että hänen tuomansa jalkineet on jo myyty ja että hänen maksamansa tullit on vyörytetty hintoihin, joten hänellekään ei ole välttämättä aiheutunut käytännöllisesti katsoen mitään vahinkoa.

56. Ennen kuin päätän ensimmäisen ja toisen kysymyksen tutkimisen, haluan vielä tarkastella kahta vastaajan esittämää väitettä. Ensimmäisen väitteen mukaan siinä tapauksessa, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ryhdytään jälkitullaukseen, loukataan periaatetta, jonka mukaan perusteettoman edun saaminen on kielletty. Tältä osin on todettava, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on täysin poikkeuksellisesti — eli kohtuullisuuteen ja oikeasuhtaisuuteen liittyvistä syistä, kun huomioon otetaan kyseisten kiintiöiden vähäinen eroavaisuus — mahdollista, että tavaroita tuodaan jollekin toiselle tavaralle varatussa kiintiössä. Tilanteessa, jossa tällainen mahdollisuus ei tule kyseeseen ja jossa molemmat tariffikiintiöt ovat täynnä, tullittomuutta ei enää tilanteesta riippuen voida myöntää. Tällaisessa tilanteessahan ei ole

54. Jos kiintiöiden uudelleen järjestelystä ei luovuta ja tulli kannetaan jälkitullauksin, vastaaja kärsii vahinkoa. Myös tässä tilanteessa on oletettava, että maahantuodut jalkineet on jo myyty, joten tässä tapauksessa ei ole enää mahdollisuutta vyöryttää vasta paljon myöhemmin maksettua tullia tavaroiden hintaan.

kyse perusteettoman edun saamisestakaan, sillä tullien maksaminen perustuu yleiseen tullisäännöstöön, joiden soveltamisesta on luovuttu ainoastaan väliaikaisesti eli etuuskohtelun ajaksi.

57. Vastaaja väittää vielä, että sen myöhemmän ajankohdan tilannetta, jolloin verotarkastus tehtiin, ei voida ottaa huomioon, koska kyseinen ajankohta on täysin sattumanvarainen. Koska kuitenkin vastaaja on vastuussa virheellisestä ilmoituksesta ja siitä, että tämä virhe havaittiin tarkastuksen yhteydessä, sen on tarpeen vaatiessa oltava vastuussa myös siitä, milloin tarkastus tapahtui.

58. On siis pääteltävä, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa jälkitullaus ei poikkeuksellisesti ole mahdollinen.

59. On kuitenkin muistettava, että tällaisesta ratkaisusta saattaa seurata, että tulevaisuudessa maahantuojat eivät enää pidä välttämättömänä tavaroidensa ilmoittamista oikeaan luokkaan. Jos kuitenkin otetaan huomioon, että nyt käsiteltävänä oleva tapaus on poikkeuksellinen ja että tämän takia myös ratkaisu on poikkeuksellinen, maahantuojat eivät voi tulevaisuudessaakaan lähteä siitä, että jälkitullauksen ei ryhdytä, kun ilmoitus on virheellinen.

60. Kansallisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin on siis vastattava, että asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdan mukaan jälkitullaus on mahdollinen ainoastaan, kun kannettavan, vielä maksamattoman määrän takia aiheutuu tappiota tai vahinkoa.

61. Komissio puolestaan päätyy kirjallisissa huomautuksissaan siihen, että maksujen erolla ei ole mitään merkitystä. Tältä osin on todettava, että komissio lähtee argumentaatioonsa siitä, että tullivelka on syntynyt jo sillä hetkellä, kun tulli-ilmoitus on vastaanotettu. Koska tullivelkaa ei ole syntynyt, se ei siis pohdi sitä, ryhdytäänkö jälkitullaukseen myös, kun maksut eivät määrältään eroa toisistaan, kuten nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.

62. Toisen kysymyksen osalta on todettava, että asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdan ilmaisua "tuonti- tai vientitullit, jotka on lain mukaan maksettava" on tulkittava siten, että pohdittaessa, onko tulli maksettava, ratkaisevana on pidettävä sen ajankohdan toiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jolloin toimivaltaiset viranomaiset vastaanottivat ilmoituksen, jossa oli virheellinen tullinimike. Tässä kuitenkin tarkoitetaan tilanteita, joissa tullittomuus on myönnetty virheellisen ilmoituksen perusteella sellaisille tavaroille, joille se olisi myönnetty myös virheettömän ilmoituksen perusteella. Jos on kyse tariffi-

kiintiöistä, jotka eivät vastaa toisiaan eivätkä siis ole keskenään korvattavissa, tavarat on ilmoitettava oikeaan kiintiöön myös siinä tapauksessa, että tullit ovat samansuuruiset.

peruuttaa, kysymystä pohdittaessa oletetaan, että kyseessä on tapaus, jossa ratkaistavana on, voidaanko peruutukseen ryhtyä. Jotta komissio voi tehdä päätöksen, sen on lähdettävä siitä, että tuontitullien maksamiselle on oikeudellinen perusta. Veroministeriö pyysi itse komissiota ratkaisemaan, onko perusteltua *peruuttaa* tuontitullit kuvatus tapauksen olosuhteissa. Komissiolta ei siis mitenkään pyydetty kantaa siihen, onko kyseessä olevassa tilanteessa oikeudellista perustaa *jälkitullaukselle*.

II Kolmas kysymys

63. Tällä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, minkälainen oikeudellinen vaikutus on Euroopan yhteisöjen komission päätöksellä, jonka se on tehnyt sen jälkeen, kun asia oli saatettu tullikoodeksikomitean käsiteltäväksi, ja jossa komissio ja komitea päättävät, että tällä jäsenvaltiolla ei ole oikeutta peruuttaa tuontitulleja. Tähän liittyen kysymyksen toisessa osassa kysytään, voiko kyseessä olevan jäsenvaltion tuomioistuin tästä päätöksestä huolimatta päätyä siihen, että tuontitullien kantamiselle jälkitullausin ei ole oikeudellista perustaa.

64. Vastaajan käsityksen mukaan komission päätöksellä ei ole merkitystä jälkitullausta koskevan kysymyksen kannalta. Komitean päätös koskee peruuttamista, eikä siinä oteta kantaa jälkitullaukseen. Kun komissiolta pyydetään ratkaisua siitä, voidaanko tuontitullit tarkkaan määritellyssä tilanteessa

65. Veroministeriö puolestaan väittää, että EY:n perustamissopimuksen 189 artiklan mukaan päätös, joka on osoitettu Tanskan kuningaskunnalle, sitoo sitä. Päätöksessä, jonka mukaan peruutusta ei myönnetä, lähdetään tietenkin oikeudellisesti siitä olettamasta, että mahdollisuus jälkitullaukseen on olemassa. Komissio on päätöksessään implisiittisesti todennut, että jälkitullaukselle on olemassa oikeudellinen perusta. Veroministeriö toteaa vielä, että kansallinen tuomioistuin ei voi lähteä siitä, että EY:n oikeussääntöjen ja yhteisön toimielimen päätöksen välillä ei ole tarvittavaa yhteyttä. Muussa tapauksessa Tanskan tulli- ja veroviranomaisilla olisi yhteisöön nähden juridinen velvollisuus olla peruuttamatta tuontitullia, mutta niillä ei toisaalta olisi myöskään mitään oikeudellista perustaa jälkitullaukseen.

66. Veroministeriö väittää lopuksi, että oletamus, jonka mukaan kansallinen tuomioistuin voisi päättää, että nyt käsiteltävänä olevan kaltaisessa tilanteessa ei ole oikeudellista perustaa jälkitullaukselle, vastaa tosiasiallisesti sitä, että komission päätöksen todetaan olevan pätemätön ja ilman oikeusvaikutuksia. Tämä on yksiselitteisesti yhteensopimattonta yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Foto-Frost antaman tuomion²⁸ kanssa. Siinä yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kansallinen tuomioistuin ei voi missään tilanteessa itse todeta EY:n oikeussääntöä pätemättömäksi.

67. Komissiokin viittaa EY:n perustamissopimuksen 189 artiklaan. Samanaikaisesti se kuitenkin väittää, että tuontitullien palauttaminen tai peruuttaminen edellyttää, että näiden maksujen kantaminen jälkitullauksin on mahdollista. Sen kysyminen komissiolta, onko peruuttaminen mahdollista, on siis mielekäästä ainoastaan, kun jälkitullaus on myös tosiasiallisesti mahdollista. Tämä kysymys on ratkaistava, ennen kuin otetaan kantaa peruuttamiseen. Komissio lisää, että 18.7.1994 tekemässään päätöksessä se ei ottanut kantaa siihen, onko jälkitullaus mahdollinen. Se piti lähtökohtanaan periaatetta, jonka mukaan peruutusta haetaan ainoastaan, jos velkakin on olemassa. Jos komissiolta olisi lisäksi pyydetty kantaa jälkitullausta koskevaan kysymykseen ja jos se olisi päätynyt siihen, että se ei ole mahdollinen, peruutusta koskeva pyyntö olisi perusteettomana jätetty tutkimatta.

68. Komissiokin väittää, että kansallinen tuomioistuin ei voi todeta yhteisön tointa

pätemättömäksi. Se kuitenkin toteaa myös perustellusti, että yhteisöjen tuomioistuimen (tulli)velan olemassaoloa koskeva oikeuskäytäntö on erilainen kuin tämä velan peruuttamista koskeva oikeuskäytäntö. Komissio viittaa tältä osin yhdistetyissä asioissa Cerealmangimi ja Italgrani vastaan komissio annettuun tuomioon. Siinä yhteisöjen tuomioistuin erotti sen, onko mahdollista vapauttaa talouden toimija hänen maksettavakseen kuuluvista maksuista, itse velan erääntymistä koskevasta periaatteesta. Komissio oli katsonut eräessä päätöksessään, ettei maksujen peruuttaminen ollut mahdollista. Kuten yhteisöjen tuomioistuin jatkaa, tästä huolimatta oli kuitenkin mahdollista saattaa maksuvelvollisuutta koskeva kysymys toimivaltaisen (italialaisen) tuomioistuimen käsiteltäväksi.²⁹ Olen tästä syystä samaa mieltä kuin komissio, kun se väittää, että silloin, kun tuomioistuin asetusta N:o 1697/79 tulkitessaan päätyy siihen, että tiettyssä tilanteessa ei ole olemassa oikeudellista perustaa jälkitullaukseen, se ei täten välttämättä samanaikaisesti totea pätemättömäksi komission päätöstä siitä, että (olemassa olevan) tullivelan peruuttaminen ei ole sallittua; tällaisessa tilanteessa komission päätös menettää kuitenkin merkityksensä. Tähän käsitykseen on yhdyttävä.

69. Kansallisen tuomioistuimen kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, että nyt kyseessä olevan kaltaisen Euroopan yhteisöjen komission sellaisen päätöksen oikeusvaikutukset, jonka se on tehnyt sen jälkeen, kun asia oli saatettu tullikoodeksikomitean

28 — Asia 314/85, Foto-Frost, tuomio 22.10.1987 (Kok. 1987, s. 4199).

29 — Yhdistetyt asiat 244/85 ja 245/85, Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio, tuomio 12.3.1987 (Kok. 1987, s. 1303, 8—12 kohta).

käsiteltäväksi, ja joka on osoitettu jäsenvaltiolle, koskevat ainoastaan tuontitullien peruuttamista, kun jäsenvaltio on pyytänyt komitealta päätöstä siitä, onko tuontitullien peruuttaminen tiettyssä tilanteessa perusteltua, ja kun komissio ja komitea päättävät, että näin ei ole. Päätöksessä voidaan kuitenkin

nimenomaisesti sanoa jotakin muuta. Jos päätöksessä ei oteta kantaa jälkitullaukseen, sen oikeusvaikutuksen kanssa yhteensopivaa on, että kysessä olevan jäsenvaltion tuomioistuimien päätös tuomioistuin päättää tuomiossaan, ettei tuontitullien kantamiseen jälkitullauksin ole oikeudellista perustaa.

C Ratkaisuehdotus

70. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa esitettyihin kysymyksiin seuraavasti:

- 1) Asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdan mukaan jälkitullaus on mahdollinen ainoastaan, kun kannettavan, vielä maksamattoman määrän takia aiheutuu tappiota.
- 2) Asetuksen N:o 1697/79 2 artiklan 1 kohdan ilmaisua ”tuonti- tai vientitullit, jotka on lain mukaan maksettava” on tulkittava siten, että pohdittaessa, onko tulli maksettava, ratkaisevana on pidettävä sen ajankohdan tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jolloin toimivaltaiset viranomaiset vastaanottivat ilmoituksen, jossa oli virheellinen tullinimike.
- 3) Euroopan yhteisöjen komission päätös, jonka se on tehnyt sen jälkeen, kun asia oli saatettu tullikoodeksikomitean käsiteltäväksi, ja joka on osoitettu jäsenvaltiolle ja jossa se päättää, että tuontitullien peruuttaminen ei ole perusteltua, kun jäsenvaltio on pyytänyt komitealta päätöstä siitä, onko tuontitullien peruuttaminen tiettyssä tilanteessa perusteltua, on sitova ainoastaan, jos

tuontitulleva voidaan oikeudellisesti ja tosiasiallisesti kantaa. Se ei sido kansallista tuomioistuinta sen päättäessä, onko oikeudellista perustaa ylipäättään olemassa, eikä estä sitä tekemästä päätöstä tältä osin. Tilanne on toinen ainoastaan, jos päätöksessä nimenomaisesti niin todetaan. Jos päätöksessä ei oteta kantaa jälkitullaukseen, sen oikeusvaikutuksen kanssa yhteensopivaa on, että kyseessä olevan jäsenvaltion tuomioistuin päättää tuomiossaan, ettei tuontitulien kantamiseen jälkitullauksin ole oikeudellista perustaa.